

Zmiany w Działaniu Rolnictwo ekologiczne PROW 2014-2020 od kampanii naboru wniosków 2017 r.

Od 2017 r. w działaniu Rolnictwo ekologiczne PROW 2014-2020 wprowadzono tylko zmiany korzystne dla rolników i te do których rolnicy mogą się dostosować.

I. Możliwość otrzymywania płatności ekologicznej do nowonasadzonych plantacji sadowniczych

Dotychczas płatność ekologiczną do plantacji sadowniczych można było otrzymać jedynie do drzew w okresie owocowania lub uprawianych na podkładkach karłowych lub półkarłowych, których uprawa jest prowadzona nie krócej niż rok lub do krzewów owocujących. Obecnie, obok dotychczasowych możliwości, wprowadzono także dodatkową możliwość otrzymywania płatności ekologicznej do nowonasadzonych plantacji sadowniczych.

Dla nowonasadzonych plantacji sadowniczych wprowadzono minimalne wymagania jakościowe dla sadzonek oraz inne niż dla sadów owocujących - wymagania uprawowo-pielęgnacyjne. Wymagania dla sadów owocujących pozostają bez zmian.

Wymogi dla nowonasadzonych plantacji sadowniczych:

- 1) zostały nasadzone do dnia złożenia wniosku o przyznanie płatności ekologicznej;
- 2) do nasadzeń użyte zostały:
 - a. **drzewa:** materiał szkółkarski kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany roślin sadowniczych lub materiał szkółkarski CAC, który spełnia minimalne wymagania jakościowe takie jak dla materiału szkółkarskiego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany w zakresie wysokości drzewa i średnicy pnia (minimalne wymagania jakościowe wskazane w rozporządzeniu ekologicznym);
 - b. **krzewy gatunków roślin objętych ustawą o nasiennictwie** (malina, jeżyna, porzeczka, agrest itp.): materiał szkółkarski kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany roślin sadowniczych lub materiał szkółkarski CAC, który spełnia minimalne wymagania jakościowe takie jak dla materiału szkółkarskiego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany w zakresie m.in. długości i średnicy pędu (minimalne wymagania jakościowe wskazane w rozporządzeniu ekologicznym);

W przypadku uprawy tych gatunków drzew i krzewów, które objęte są ustawą o nasiennictwie, rolnik musi posiadać dokument potwierdzający jakość i liczbę materiału szkółkarskiego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany lub materiału szkółkarskiego CAC roślin sadowniczych (wypis

ze świadectwa kwalifikacji, szkółkarski dokument towarzyszący, dokument dostawcy);

- c. **krzewy gatunków roślin nieobjętych ustawą o nasiennictwie** (aronia, dereń jadalny, bez czarna, róża dzika itp.): materiał szkółkarski, który spełnia minimalne wymagania jakościowe takie jak minimalne wymagania jakościowe dla materiału szkółkarskiego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany określone dla krzewów jagodowych w zakresie m.in. długości i średnicy pędu (minimalne wymagania jakościowe wskazane w rozporządzeniu ekologicznym);
- 3) spełniony jest wymóg minimalnej obsady drzew i krzewów;
- 4) sady nie są prowadzone jako uprawa jednorzędowa;
- 5) pielęgnacja: na plantacji wykonywane są corocznie zabiegi pielęgnacyjne, w szczególności usuwanie odrostów i samosiewów, formowanie korony drzew lub przycięcie krzewów po posadzeniu w celu wzmocnienia pędów;
- 6) nawożenie: stosowanie nawozów i środków (dopuszczonych do stosowania w rolnictwie ekologicznym, zawierających N, P, K, Mg i Ca) w dawkach określonych w planie działalności ekologicznej z uwzględnieniem bilansu azotu i wyniku chemicznej analizy gleby, która została przeprowadzona nie wcześniej niż rok przed nasadzeniem plantacji sadowniczej;
- 7) ochrona roślin: zapobieganie i ochrona przed chorobami i szkodnikami, w przypadku takiej konieczności, przy użyciu środków dopuszczonych do stosowania w rolnictwie ekologicznym, zgodnie ze wskazaniami doradcy rolnośrodowiskowego określonymi w planie działalności ekologicznej;
- 8) zapobieganie zachwaszczeniu plantacji i usuwanie chwastów: utrzymanie gleby w postaci czarnego ugoru lub zadarnienie przez regularne koszenie lub stosowanie innych zabezpieczeń przed rozprzestrzenianiem się chwastów (np. ściółkowanie, zastosowanie agrowłókniny);
- 9) plan działalności ekologicznej zawiera szczegółowy opis sposobu realizacji zabiegów nr 5-8 wraz z uzasadnieniem takiego sposobu.

W przypadku nowonasadzonych sadów - wytworzenie produktów nie jest wymagane w pierwszych dwóch latach od nasadzenia drzew lub krzewów.

Jeżeli rolnik:

- pierwszy raz wnioskuje o płatność w ramach pakietów 4 i 10, lub
- kolejny raz wnioskuje o płatność w ramach wariantów Uprawy jagodowe i dokonał zmiany uprawianych roślin w ramach tych wariantów na inną roślinę, która może być uprawiana w ramach tych wariantów, lub zastąpił dotychczas uprawiane rośliny nowymi roślinami tego samego gatunku

składa do ARiMR do dnia **9 czerwca** (lub nie później niż do dnia zawiadomienia o kontroli na miejscu) **OŚWIADCZENIE** o rodzaju uprawianej na danym gruncie uprawy, dacie nasadzenia tej uprawy oraz rodzaju podkładki.

II. Przeniesienie niektórych gatunków

tj. agrest (porzeczka agrest), borówka wysoka i średnia, jeżyna i porzeczka z wariantów 4.1.1. i 10.1.1. Podstawowe uprawy sadownicze do wariantów 4.1.2. i 10.1.2. Uprawy jagodowe - wybrane rośliny.

Dotychczas uprawa ekologicznych roślin tj. agrest (porzeczka agrest), borówka wysoka i średnia, jeżyna i porzeczka była wspierana w ramach wariantu Podstawowe uprawy sadownicze. Warunkiem tego zobowiązania sadowniczego jest utrzymywanie na danej działce danego gatunku roślin w okresie 5-letniego zobowiązania. Natomiast wariant Uprawy jagodowe (obejmujący dotychczas ekologiczną uprawę maliny, truskawki i poziomki) wchodzi w zakres „zobowiązania ekologicznego na gruntach ornych”. W ramach tego rodzaju zobowiązania, można zmieniać gatunek rośliny uprawianej na danej działce i miejsce jej uprawy.

Mając na względzie trudności w utrzymaniu zdrowotności roślin uprawianych w systemie ekologicznym, w celu umożliwienia rolnikom zmiany uprawianej rośliny, zdecydowano o przeniesieniu upraw tj. agrest (porzeczka agrest), borówka wysoka i średnia, jeżyna i porzeczka z wariantu Podstawowe uprawy sadownicze do wariantu Uprawy jagodowe. Grunty, na których występują agrest (porzeczka agrest), borówka wysoka i średnia, jeżyna i porzeczka, objęte do tej pory „zobowiązaniem w ramach upraw sadowniczych”, od dnia 15 marca 2017 r. „z urzędu” stają się gruntami objętymi „zobowiązaniem w ramach upraw na gruntach ornych”. Tym samym rolnicy uprawiający te gatunki mogą, w razie potrzeby, kontynuując realizację „zobowiązania ekologicznego na gruntach ornych” zamienić te rośliny na inne rośliny uprawiane w ramach tego zobowiązania (a więc: rośliny w ramach pakietów: uprawy rolnicze, warzywne, zielarskie i paszowe).

III. Rolnik, który rozpoczął w 2016 r. realizację działania Rolnictwo ekologiczne w ramach „zobowiązania na gruntach ornych” i nie realizuje jednocześnie „zobowiązania w ramach upraw sadowniczych” może w 2017 r. również na innych gruntach niż grunty z dotychczasowym zobowiązaniem na gruntach ornych – zadeklarować uprawę agrestu (porzeczki agrestu), borówki wysokiej i średniej, jeżyny i porzeczki tzn. powiększyć obszar „zobowiązania na gruntach ornych”.

IV. Sposób deklaracji we wniosku o płatność ekologiczną w 2017 r. pozostaje bez zmian.

Wariant Uprawy jagodowe:

- truskawka, malina, poziomka – deklaruje się tylko wariant;

- agrest (porzeczką agrest), borówka wysoka i średnia, jeżyna i porzeczka - deklaruje się wariant i roślinę.

Deklaracja agrestu (porzeczka agrest), borówki wysokiej i średniej, jeżyny i porzeczki zarówno w ramach wariantu Podstawowe uprawy sadownicze jak i wariantów Uprawy jagodowe – jest w 2017 r. prawidłowa.

V. Rolnik może realizować jednocześnie więcej niż jedno (innego rodzaju) zobowiązanie ekologiczne.

Zobowiązania te mogą być podjęte w każdym roku (a nie jak dotychczas - w pierwszym i drugim) – dotyczy to również rolników, którzy rozpoczęli działanie Rolnictwo ekologiczne w 2015 i 2016 r.

VI. Skutki niespełnienia warunków przyznania płatności ekologicznej

- Jeśli rolnik nie spełnił warunków przyznania płatności ekologicznej w pierwszym roku – zobowiązanie ekologiczne nie zostaje podjęte;
- Jeśli rolnik nie spełnił warunków przyznania płatności ekologicznej w roku drugim lub w latach następnych – zobowiązanie ekologiczne jest kontynuowane.

VII. Do wyliczania minimalnej obsady zwierząt dla pakietów 5. i 11. Uprawy paszowe nie bierze się pod uwagę powierzchni gruntów z uprawą na zielony nawóz.

VIII. Wydłużenie terminu na dostarczenie do ARiMR wymaganych dokumentów tj. np. wybrane strony planu działalności ekologicznej, kopia świadectwa oceny polowej.

Rolnik zobowiązany jest do dostarczenia do ARiMR wymaganych dokumentów w terminie określonym w przepisach. Jeśli tego nie zrobi, zostanie wezwany do ich dostarczenia w terminie do 7 dni od otrzymania wezwania do ich dostarczenia. Sankcje za ich niedostarczenie rolnik otrzyma jednak dopiero wtedy kiedy nie zrobi tego do dnia wydania decyzji (nie dotyczy Oświadczenia o rodzaju uprawianej na danym gruncie uprawy sadowniczej – pkt I).

IX. W przypadku gdy zostało stwierdzone, że rolnik nie posiada planu działalności ekologicznej, jest on zobowiązany do sporządzenia tego planu i złożenia kopii wymaganych stron tego planu do ARiMR najpóźniej w terminie składania wniosków o przyznanie kolejnej płatności ekologicznej.

X. Rozszerzenie listy roślin o topinambur (pakiet 1. i 7.), groch siewny z rośliną podporową (pakiet 1., 7., 5. i 11.), wykę kosmatą na materiał siewny (w tym z rośliną podporową) jako uprawę roczną (pakiet 1. i 7.), wykę kosmatą (w tym z rośliną podporową) jako uprawę roczną (pakiet 5. i 11.), skorzonere (pakiet 2. i 8.), babkę płesznik (pakiet 3. i 9.), pigwowiec japoński, świdośliwę, żurawinę i różę jabłkowatą (wariant 4.2. i 10.2.).